

Jukka Ruusunen

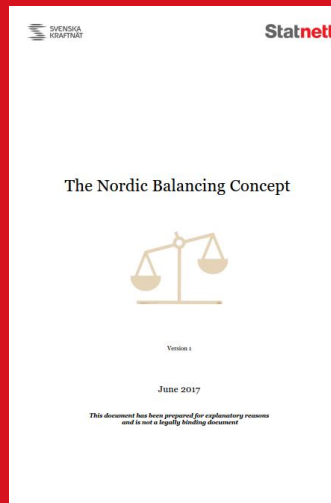
Neuvottelukunta 11.9.2017

Katsaus Fingridin ajankohtaisiin asioihin

FINGRID

Pohjoismainen tasehallintamalli

Irtiotto pohjoismaisessa tasehallinnassa

- Svenska kraftnät (Svk) ja Statnett (SN) julkistivat 20.6. kahdenkeskisesti valmistelemansa pohjoismaisen tasehallinnan konseptin ja sopimusluonnoksen ja tarjosivat Fingridille ja Energinet.dk:lle mahdollisuutta tulla mukaan järjestelyyn.
- Fingridiä ja Energinetiä on pyydetty ilmoittamaan 15.9. mennessä osallistumisestaan
- Tähän asti pohjoismaiset TSOt ovat kehittäneet tasehallintaa yhteistyössä ja käytössä on ollut sekä teknisesti että markkinanäkökulmasta yksi maailman kehittyneimpiä malleja, jossa pohjoismaisen synkronialueen tasetta on hallittu säätämällä yhteisesti taajuutta. Sopimuksilla on yhteisesti sovittu, että SN ja Svk tuottavat FG:lle ja EN:lle palveluna tasehallintaa (= pitävät yllä pohjoismaista taajuutta)
- Svk ja SN eivät ole kuulleet sidosryhmiä ehdotuksen valmistelussa. Ehdotuksesta myös puuttuu teknistaloudellinen analyysi.

Pohjoismainen tasehallinta – arviointia

- **Merkittävin ongelma ehdotuksen hallinnointimalli: SN:lla ja Svk:lla olisi päätävävalta tasehallinnasta: käyttötoiminta, markkinamalli, tarvittavat reservit. Ne päättäisivät myös regulaattoreille hyväksyttäväksi laadittavista ehdotuksista. Fingridillä ja Endk:lla mahdollisuus tulla kuulluksi valmistelussa.**
  - *"The Balancing Principals shall have the joint right to make all decisions relating to balancing, including system and market design/development, pre and post spot planning, operative phase and post-operation analysis, including without limitation determinations for the purposes of SO GL art. 118 and 119 and other relevant provisions thereof. The decision-making right shall also extend to relevant parts of EB GL with respect to balancing, including joint proposals to be made to regulators."*

Esitys tarkoittaa, että Ruotsin ja Norjan kantaverkkoyhtiöt päättäisivät sähköjärjestelmän operatiivisesta käytöstä ja reaaliaikaisen sähkökaupan kehittämisestä myös Suomessa.

Ehdotus heikentäisi Suomen mahdollisuuksia lisätä uusiutuvan sähkön tuotantoa ja kehittää kilpailukykyinen, älykäs sähköjärjestelmä.

Asian käsittely tähän mennessä

- **Pohjoismaisten regulaattorien (NordREG) kirje** 18.8.TSOille, nostavat esiin
  - EU-lainsäädäntö edellyttää, että kantaverkkoyhtiöt valmistelevat ehdotukset yhdessä ja ehdotusten oltava yksimielisiä (kun kantaverkkoyhtiöitä 5 tai vähemmän kuten Pohjoismaissa)
  - sidosryhmät otettava mukaan prosessiin kaikissa Pohjoismaissa
- **Pohjoismainen CEO-kokous** 23.8. käsitteli asiaa. Viesti SN:ltä ja Svk:lta oli, että odottavat vastausta FG:ltä ja Energinetiltä 15.9.
- **Elmarknadsgruppen** (Pohjoismaiden neuvoston alainen energiavirkamiesryhmä) kutsui pohjoismaiset kantaverkkoyhtiöt kokoukseensa kuultavaksi 30.8.:
- **Energiaviraston** tapaaminen aiheesta 1.9.

Mitä tästä eteenpäin?

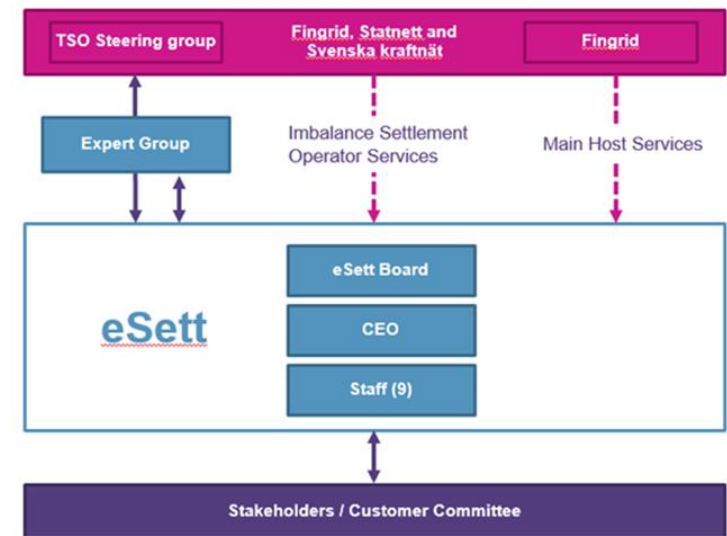
- Kokous neljän TSO:n kesken 12.9. (myös 7.9. ollut asiantuntijakokous tasehallintakonseptista). Tuleva kokous kertonee sen, ovatko Statnett ja Svenska kraftnät valmiita perääntymään ehdotuksestaan, nimenomaan päätöksentekoa koskevasta osasta.
- Käyttötoiminnan verkkosääntö (System Operation Guideline) tulee voimaan 14.9.2017. Siitä lähtee laskenta neljän kuukauden aikajaksosta, jonka päätyttyä kantaverkkoyhtiöiden pitäisi tehdä ehdotus regulaattoreille tasehallintarakenteesta.
  - Jos TSOt eivät pysty sopimaan, asia etenee lopulta EU:n komission pöydälle
- Fingrid on käynnistänyt ehdotuksen valmistelun ja suunnittelee kutsuvansa muut pohjoismaiset kantaverkkoyhtiöt sekä markkinatoimijat mukaan valmisteluun.
- Fingrid on asiassa tiiviissä yhteistyössä regulaattorin, ministeriön ja muiden sidosryhmien kanssa.

Muita ajankohtaisia asioita

Muita ajankohtaisia asioita

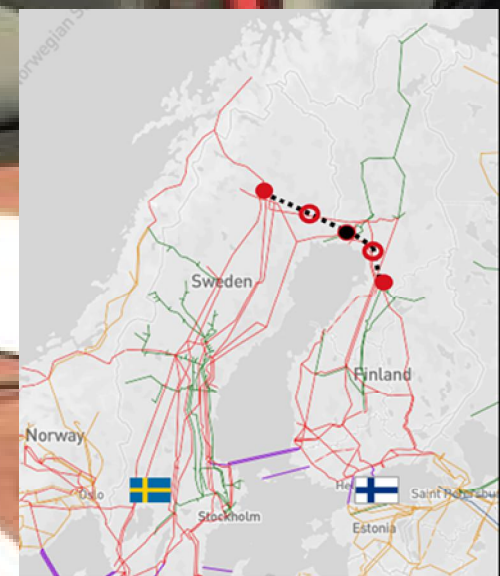
- eSettin operatiivinen toiminta jatkunut käyntiinlähdön jälkeen hyvin: runsaat 1 000 asiakasta (tasevastaavat, sähkönmyyjät, verkkoyhtiöt), joille perustettu myös Customer Committee
- Fingridin EDIELfi-portaali on toimijoiden aktiivisessa käytössä. Palvelulla on jo ~1200 käyttäjää.
- Datahubin tietokonversiopalvelun hankinta tehty ja palvelun rakentaminen käynnistynyt. Palvelun avulla markkinatoimijat voivat seuloa oman tietosisältönsä oikeellisuutta ja tehdä tiedon "alkulatauksen" datahubiin. Varsinaisen datahub –tietojärjestelmän hankinnassa on saatu alustavat tarjoukset.
- Alkuperätakuupalvelulle tehtiin kesäkuussa auditointi, mukaan lukien rekisterin tekninen auditointi. Auditoidijat Ranskasta ja Kroatiasta. Ei merkittäviä havaintoja.
- Olkiluoto3:n vaatiman järjestelmäsuojaan kuormat on kilpailutettu. Tehoa näytettäisiin saatavan riittävästi.
- ISO 55001 tarkastuskäynti 22 - 25.8.2: sertifikaatti tulee säilymään.

eSett Governance and Stakeholders

Sopimus kolmannen yhdysjohdon toteuttamisen periaatteista allekirjoitettu Svenska kraftnätin kanssa

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

FINGRID